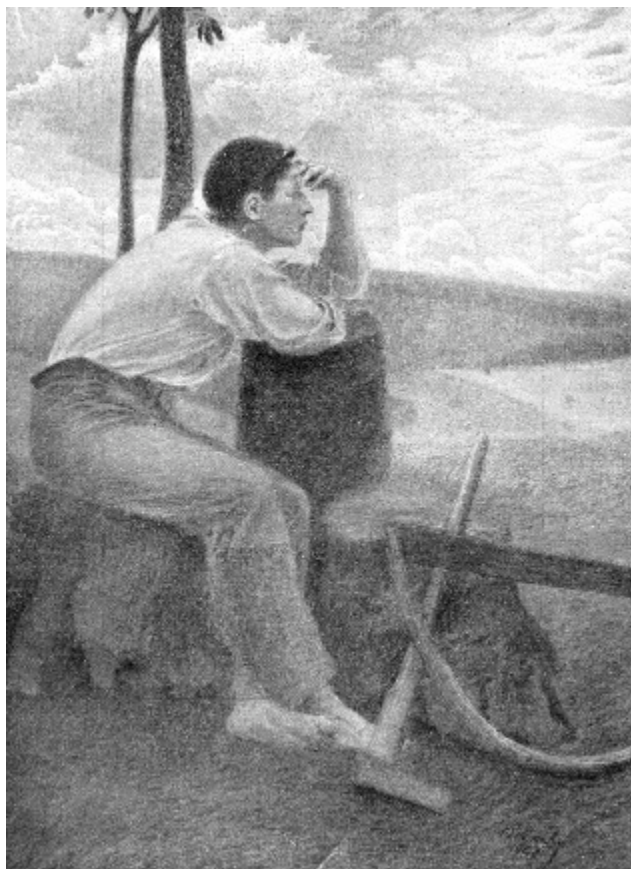


Dnes téměř neznámý malíř Václav Slaboch pocházel z Úhonic, obce ležící západně nedaleko od Prahy. V době jeho narození žilo v této farní vsi asi 630 lidí v 88 domech.

Václav Slaboch se narodil 2. března 1874 ve zdejším novém hostinci čp. 88, kde jeho otec Václav Slaboch provozoval hostinskou a řeznickou živnost. Jeho matkou byla Barbora, původem ze starého úhonického rodu Kalousů. Ve vsi byla známa především jako vynikající kuchařka. Malého Václava pomohla přivést na svět porodní bába Magdalena Hubičková z Úhonic čp. 75. Dva dny po narození byl ve starém úhonickém (dnes již zbouraném) kostelíku Zvěstování P. Marie pokřtěn farářem Tadeášem Kotzurou. Za kmotry mu šli jeho strýc, rolník Václav Duda z Vráže čp. 1 a manželka úhonického rolníka Anna Jirotková z čp. 7, sestra jeho matky.

Rod Slabochů byl v obci již v těchto letech usazen v několika staveních. Do Úhonic přišel ve druhé polovině 18. století ze sousední přifařené vsi Chýně. Nejprve si jeden Slaboch, řezník a hostinský, pronajal a pak koupil vrchnostenský hostinec čp. 29. V následujícím období se do Úhonic přizemili z Chýně 3 řezníci Slabochové. V pozdějších letech žili Slabochové v mnoha dalších úhonických domech. Příslušníci tohoto nepříliš rozšířeného rodu zde žijí dodnes.

Malířův tatínek Václav prý byl hlava bystrá a znamenitý zpěvák. Narodil se v chalupě čp. 72, kde již jeho otec František Slaboch provozoval řeznické řemeslo. Tento umělcův dědeček zemřel v roce 1871 a svoji živnost spolu s chalupou postoupil svému nejmladšímu synu Václavovi. Ten se krátce po smrti svého otce dne 1. srpna 1871 oženil s dcerou sedláka Františka Kalouse z čp. 16. Manželka Barbora byla vlastně jeho sousedka, neboť se starou Slabochovou chalupou sousedila rozsáhlá zahrada, která patřila ke Kalousově gruntu. Na této zahradě při silnici vystavěl v roce 1861 sedlák a dlouholetý úhonický starosta František Kalous novou hospodu i s tanečním sálem. V nově postavené hospodě začali po svatbě manželé Václav a Barbora žít a pracovat. Při starém domku řezníka Slabocha byla zřízena nová porážka a u ní stála útulná besídka s kuželníkem v zahradě, který byl u návštěvníků hostince velmi oblíben. V čase narození budoucího malíře Václava jeho rodiče již vychovávali dvouletou dcerku



Boženu a rok předtím jim zemřel syn František krátce po svém narození.

Rodinu však postihlo velké neštěstí. Půl roku po Václavově narození zesnula v pouhých 29 letech jeho matka, když byla na návštěvě u příbuzných ve Vráži čp. 1. Zemřela náhle na srdeční vadu, a tak ani nebyla zaopatřena svátostmi umírajících.

Ovdovělý hostinský a řezník Václav Slaboch si proto k poloosířelým dětem přivedl druhou ženu, mladší sestru zemřelé, Kateřinu Kalousovou. Oddáni byli v úhonickém kostele dne 19. ledna 1875. V novém manželství ale Václav Slaboch dlouho nežil. Právě v čase, kdy byl zvolen do obecního zastupitelstva, se roznemohl a 31. října 1876 zemřel. Bylo mu též 29 let a příčinou úmrtí byla údajně chudokrevnost. S druhou ženou měl dceru Zdenku, která zemřela v šesti letech.

Sirotkka Boženy se ujali bezdětní manželé Václav a Anna Jirotkovi z rolnické usedlosti

Václav Slaboch, Vzpomínání. 1902

čp.7. Anna Jirotková totiž byla také dcerou Františka Kalouse a byla tedy sestrou obou manželek zemřelého řezníka Václava Slabocha. Osirelého chlapce Václava zpočátku vychovávala nevlastní matka Kateřina Slabochová. Ta se ale 24. července 1877 provdala za Václava Šidlíka z Běhčína u Jinců a spolu pak provozovali hostinec v Úhonicích. Měli pět dětí. Když Václav Slaboch dovršil věk šesti let, přijali ho pod svou ochranu Karel a Antonie Eichnerovi v Dobřichovicích. Karel Eichner, syn pražského listonoše, byl znamenitý učitel a působil v úhonické škole v letech 1875 - 1879. Zde se roku 1878 oženil s další Kalousovou dcerou Antonií. Malý Václav začal tedy chodit do školy v Dobřichovicích a byl v nové rodině zahrnován nevšední péčí.

V roce 1885 se jedenáctiletý Václav vrátil do svého rodiště ke svému dědovi Kalousovi, tehdy již starému výměnkáři, aby odtud mohl docházet do měšťanské školy v Unhošti. Město Unhošť je od Úhonic vzdálené 8 km a dvouhodinová pěší cesta bývala zvláště v zimním období pro něho velmi obtížná. Již jako školák projevoval Václav Slaboch neobyčejný kreslířský talent. Jeho vtipné žákovské obrázky svědčily o značné pozorovací bystrosti a pohotovosti výtvarného projevu. Po dokončení měšťanské školy byl dán na radu strýce Eichnera roku 1888 na Umělecko-průmyslovou školu do Prahy, která byla založena nedlouho předtím (1885). V letech 1888/9 - 1890/1 studoval na všeobecném oddělení c.k. Umělecko-průmyslové školy a v období 1891/2 - 1894/5 na odborné škole pro figurální kreslení na stejném ústavu. Zde navázal upřímné přátelství se svým spolužákem, synovcem profesora malířství Julia Mařáka, Otakarem Mařákem (* 5.1.1872 - † 2.7.1939). O Otakarovi Mařákovi se v devadesátých letech 19. století říkávalo: „Mařák je mezi malíři nejlepší zpěvák a mezi zpěváky nejlepší malíř.“

Od roku 1895 se Slaboch po dvě léta dále vzdělával na c. k. Akademii umění v Praze, kde tenkrát působily velké osobnosti českého malířství - Julius Mařák, Maxmilián Pirner, Vojtěch Hynais, Václav Brožík, J. V. Myslbek, František Ženíšek a mnozí další.

Slaboch ukončil studium Akademie v ateliéru profesora Františka Ženíška v roce 1897, téhož roku zakončil u profesora Václava Brožíka i Otakar Mařák. Po absolvování těchto škol pobýval delší dobu za studii v cizině, zejména v Paříži. Podnikl i studijní cestu po Slovensku, na které vytvořil několik zajímavých obrazů. V Praze pak zůstal pracovat jako akademický malíř a zařídil



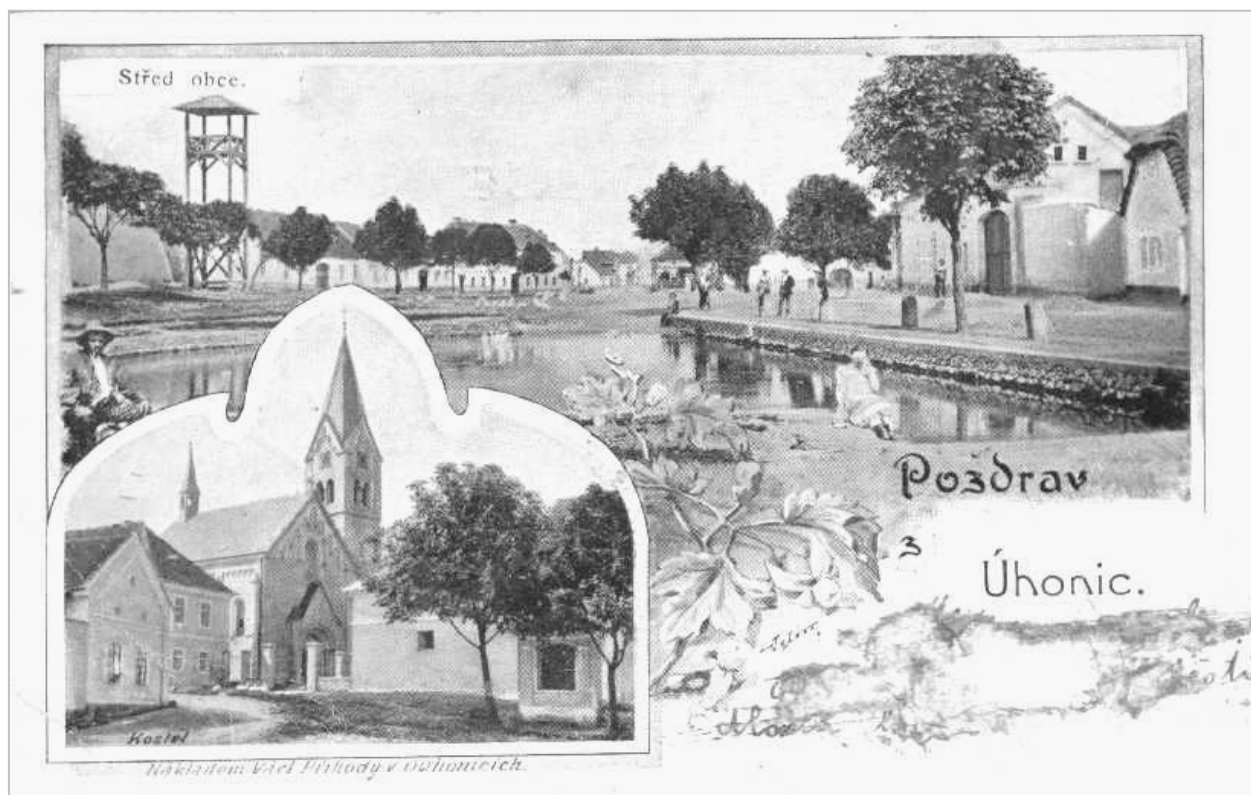
Václav Slaboch, Nevinnost. 1902



Václav Slaboch, Nerozluční. 1899

si zde vlastní ateliér. Nejčastěji maloval plenérové studie. Vytvořil diplomy PhDr. Karlu Chytilovi, Bedřichu Wachsmannovi ml. a dalším.

Na své rodné Úhonicích však nikdy nezapomínal, již za svých studií vystoupil o Vánocích roku 1891 s velkým úspěchem ve svém rodišti v roli Voříška v Šamberkově divadelní hře Josef Kajetán Tyl. Se svým přítelem O. Mařákem přijížděl často z Prahy do Úhonic, kde bývali nepostradatelnými herci a zpěváky mezi místními ochotníky. První společné vystoupení Mařáka

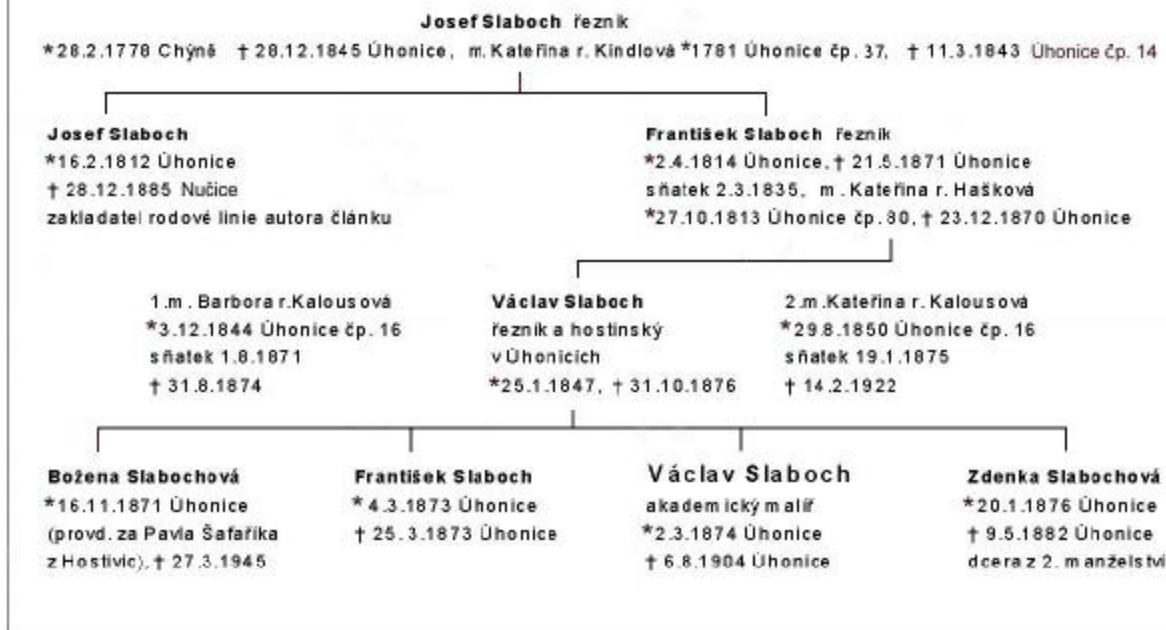


a Slabocha bylo v Úhonicích při akademii na oslavu stých narozenin pěvce Slávy dcery Jána Kollára, dne 28. srpna 1893, kterou pořádal čtenářsko - zpěvácký spolek Dalibor. Tehdy Mařák úchvatně zapěl Chválovu píseň Ó, jak jsi krásná a Benlovu Poletuje holubice. Potom předvedli nadšenému obecnstvu Mařák se Slabochem pěveckou parodii Pylades bez Oresta neb Ifigenie v Lanškrouně. Hudbu k parodii složil František Vlastimil Hlenka na slova tehdejšího humoristy Karla Šípka. Nerozluční přátelé Slaboch a Mařák se účastnili i oslavy třicetiletého trvání spolku Dalibor dne 26. března 1894. Nato 9. září při akademii pěvecky předvedli Útěk karlovarských pacientů a velmi zdařile zazpívali dvojzpěv z Prodané nevěsty: Slaboch v roli Kecal a Mařák zpíval Jeníka.

V Praze žili Slaboch i Mařák jako bohémové. Často byli k vidění v proslulé krčmě Monako, kde bývalo mezi umělci veselo. V posledním desetiletí 19. století býval Slaboch takřka denním hostem útulné Šulcovy vinárny na Karlově náměstí, kde se scházivali návštěvníci z kruhů pražských domácích pánů i z kruhů uměleckých. Zde navázal styky s mnohými mecenáši, malíři, sochaři a herci. Známost s nakladatelem Janem Ottou mu otevřela dveře redakce časopisu Zlatá Praha, kde bývaly v letech 1898 - 1905 občas otištěny jeho obrazy. Reprodukce jeho prací se objevovaly i v Obrázkové revue.

Pro svou živou povahu, veselou mysl, lahodný baryton a výtvarné nadání byl v uměleckých kruzích velmi oblíben. Pražský bohémský život však vyžadoval mnoho hmotných prostředků, kterých se mu často nedostávalo. Jeho věrný přítel Otakar Mařák zanechal včas tohoto rozmařilého života a dal se raději na cestu zajištění životní existence. Vstoupil do pěvecké školy Pivodovy a po jejím úspěšném absolvování se proslavil jako vynikající tenorista, dokonce až v Národním divadle. Po jeho příkladu chtěl i malíř Václav Slaboch svůj život změnit a rozhodl se věnovat učitelskému povolání. Počátkem školního roku 1903/4 se hlásil o místo asistenta kreslení na vyšší reálce v Písku. Místo mu bylo uděleno, jeho učitelské působení na jihu Čech však bylo velice krátké.

Rod akademického malíře Václava Slabocha



Již koncem zimy začal churavět a počátkem dubna 1904 ulehl. V červenci se dal převést do svého rodiště k příbuzným a tam také 6. srpna 1904 o půl páté ráno vydechl naposledy. Zemřel na tuberkulózu v náručí své milované sestry Boženy, provdané Šafaříkové, v Úhonicích čp. 7. Bylo mu jen 30 let a přesto se dožil vyššího věku než jeho rodiče. Již následující den 7. srpna vyšla v nedělních Národních listech smutná zpráva o jeho úmrtí. Pohřeb na místní hřbitov za vsí se konal v pondělí 8. srpna z domu smutku čp. 7. Zádušní služby Boží byly slouženy v úterý 9. srpna o 7. hodině ranní v novém kostele Zvěstování P. Marie v Úhonicích.

Malíř Václav Slaboch prožil krátký, ale neobyčejně rušný a nadějný život, z něhož v současné době známe jen pár drobností. Na pěkně upraveném úhonickém hřbitově má malíř Václav Slaboch pískovcový náhrobek. Tato nepřehlédnutelná plastika představuje anděla s malířskou paletou, jehož ruka se štětcem zemdeně klesá při nedokončené práci.



Prameny a literatura:

- Almanach Akademie výtvarných umění v Praze k 180. výročí založení (1799 - 1979). Praha 1979.
- Kučera, K.: Zkazky rodné obce. Rukopis, nedatováno. Matriky farnosti Úhonice. SOA Praha, Horská ulice.
- Národní listy 7.8.1904.
- Rélink, K.: Pražská bohema. Vzpomínky na vynikající české umělce. Praha 1945.
- Toman, P.: Nový slovník československých výtvarných umělců. Ostrava 1993.
- Úmrtní oznámení Václava Slabocha.
- Vančura, V.: Moje dětství a mládí. 1.díl. Strojopis, Ravensburg 1993.
- Výroční zpráva c. k. vyšší reálky v Písku za školní rok 1905. Písek 1906, s. 66.

